

The logo consists of the word "KUHMO" in white, uppercase, sans-serif font, centered within a dark grey rectangular background.

KUHMO

Kuhmon yhteislukion opiskeluhuoltosuunnitelma

lukuvuodeksi 2023 – 2024

**Kommentit suunnitelmaluonnokseen pyydetään
lähettämään rehtorille viimeistään perjantaina 2.6.2023**

SISÄLTÖ

1. Kuvaus opiskeluhollosta Kuhmon yhteislukiossa ja perusopetuksessa
2. Opiskeluhollo kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluholtopalvelut
3. Kuhmon yhteislukion opiskeluholtosuunnitelma
 - 3.1 Terveystenhoitaja
 - 3.2 Kuraattori
 - 3.3 Nuorisopsykologi
 - 3.4 Psykiatrinen sairaanhoitaja
 - 3.5 Koulunuorisotyöntekijä
 - 3.6 Erityisopettaja
 - 3.7 Opinto-ohjaaja
 - 3.8 Rehtori
 - 3.9 Ryhmänohjaajat ja aineenopettajat
4. Yhteisöllinen opiskeluholto ja sen toimintatavat
 - 4.1 Kuhmon yhteislukion opiskeluholtoyryhmän toimintatavat ja käytännöt
 - 4.2. Kuhmon yhteislukion suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä
 - 4.3. Kuhmon perusopetuksen toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa
5. Yksilökohtaisen opiskeluhollo järjestäminen Kuhmon yhteislukiossa
 - 5.1. Opiskeluterveydenholto
 - 5.1.1. Erityisruokavaliot
 - 5.1.2 Lääkitys koulupäivän aikana
 - 5.1.3 Lääkehoidon järjestäminen koulussa
6. Yhteistyö opiskelun tukimuotojen järjestämisessä
7. Opiskeluhollo tuki kurinpitovangastuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

8. Yhteistyö koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa
9. Opiskeluhoollon yhteistyön järjestäminen opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa
10. Opiskeluhoollon suunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen Kuhmossa

1. Kuvaus opiskeluhoollosta Kuhmon perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa

Kuhmon kaupungissa toimii esiopetuksen, perusopetuksen ja Kuhmon yhteislukion yhteinen opiskeluhoollon ohjausryhmä, joka vastaa opiskeluhoollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Ohjausryhmään kuuluvat sivistystoimenjohtaja, opetushenkilöstön edustajat eri koulumuodoista, kuraattori, psykiatrinen sairaanhoitaja, koulupsykologi, koulunuorisotyöntekijät, perusopetuksen ja lukion terveydenhoitajat sekä perheneuvolan edustaja ja muita yhteistyötahoja riippuen käsiteltävistä asioista. Ryhmän kutsuu koolle Tuupalan yhtenäiskoulun apulaisrehtori.

Kaikilla kouluilla toimii oma monialainen opiskeluhoolloryhmä, jonka kokoonpano ja vastuuhenkilö määritellään vuosittain. Yksittäisen oppilaan tai opiskelijan asioiden käsittelyyn ja tuen tarpeen selvittämiseksi kootaan asiantuntijaryhmä tapauskohtaisesti.

Kyläkoulujen esioppilaiden opiskeluhoollon hoidetaan osana perusopetuksen opiskeluhoollotyötä. Terveystoiminnan osalta kyläkoulujen esioppilaat kuuluvat lastenneuvolaan.

Opiskeluhoollon tavoitteena on oppijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen ja ylläpitäminen sekä niiden edellytyksiä lisäävä toiminta oppilaitosyhteisössä. Kainuussa on yhteinen *Kainuun lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma*, joka on laadittu yhteistyössä Kainuun sosiaali- ja terveydenhoollon kuntayhtymän perhepalvelujen ja Kainuun kuntien sivistyspalvelujen sekä Mannerheimin Lastensuojeluliiton Kainuun piiri ry:n kanssa.

2. Opiskeluhoollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhoollopalvelut

Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta tukee lukion käytettävissä olevien resurssien kohdentamista yhteisölliseen ja yksilökohtaiseen opiskeluhoollotyöhön sekä opiskeluhoollon yhteistyöhön. Arviossa otetaan huomioon opiskeluhoollon seurannassa, kehittämisessä ja toteuttamisessa vaadittava opetushenkilöstön ja opiskeluhoollon palveluiden asiantuntijoiden työpanos. Arviossa hyödynnetään monipuolisesti nuorten terveyttä ja hyvinvointia sekä elinoloja koskevaa seurantatietoa. Lisäksi huomioidaan kouluyhteisön ja -ympäristön tarpeet, asuinalueen erityispiirteet sekä tukitoimia tarvitsevien opiskelijoiden määrä lukiossa. Arvion valmistelussa otetaan huomioon myös opiskelijoilta ja huoltajilta sekä opetus- ja opiskeluhoollonhenkilöstöltä saatava tieto.

Opiskeluhooltosuunnitelmaan sisällytetään arvio koulun käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista, joita ovat opiskeluterveydenhuolto- sekä psykologi- ja kuraattoripalvelut. Lisäksi suunnitelmassa kuvataan

- opiskeluhoollon palveluiden järjestäminen ja sen edellyttämä työn- ja vastuunjako sekä palvelujen toteuttamisessa tarvittava yhteistyö sekä
- opiskeluhoollon palveluiden kohdentaminen yksittäisiin opiskelijoihin, kouluyhteisöön ja yhteistyöhön liittyviin tehtäviin sekä opiskeluhoollon kehittämiseen ja seurantaan.

3. Kuhmon yhteislukion opiskeluhooltosuunnitelma

Lukiokoulutuksessa opiskeluhoollon kokonaistarve vaihtelee opiskelijamäärän ja heidän tarpeidensa mukaan. Opiskeluhoollolliset palvelut ovat riittävät, kun opiskelijoiden tarpeisiin pystytään vastaamaan opiskeluhoitolaisten mukaisesti. Kyseinen laki ei edellytä, että oppilaiden ja opiskelijoiden tukena työskentelee psykiatrisia sairaanhoitajia eli miekkareita, joten laissa mainittu määräaika ei koske heitä.

Kuraattori, nuorisopsykologi, psykiatrinen sairaanhoitaja ja terveydenhoitaja toimivat yhteistyössä lukion opetushenkilöstön sekä koulunuorisotyöntekijän kanssa. Muita opiskeluhoollon yhteistyökumppaneita ovat mm. etsivä nuorisotyö, Kainuun hyvinvointialueen perhepalveluihin kuuluvat perheneuvola ja LANU-työntekijä sekä eri projekti- ja hanketyöntekijät.

3.1 Terveydenhoitaja

Terveydenhoitaja on kouluyhteisön terveyden edistämisen asiantuntija. Hän vastaa osaltaan lukiolaisten terveydenhuollosta ja toimii lääkärin työparina. Terveydenhoitajan tehtävät liittyvät lukio- ja opiskeluyhteisöön, yksittäiseen opiskelijaan tai moniammatilliseen yhteistyöhön lukion opiskelijoihin liittyen.

Tuupalan yhtenäiskoulun vuosiluokkien 7 - 9 terveydenhoitaja käyttää osan työajastaan lukiolaisten kanssa tehtävään työhön. Hänen toimipisteensä on Tuupalan koulukeskuksessa.

Lukion opiskelijat kutsutaan lääkärintarkastukseen kerran lukio-opintojen aikana, kutsuntoihin liittyvä lääkärintarkastus järjestetään 2. lukiovuoden keväällä.

Terveydenhoitaja kuuluu lukion koulukohtaiseen opiskeluhooltoryhmään.

3.2 Kuraattori

Kuraattorin tehtävänä on opiskelijoiden hyvinvoinnin ja siihen liittyvän työn tukeminen. Tavoitteena on edesauttaa opiskelijoiden elämänhallintaa ja opiskelun onnistumista sekä ohjata tarvittaessa opiskelijoita muiden palvelujen pariin. Kuraattori toimii yhteistyössä muiden lukion ja hyvinvointialueen työntekijöiden kanssa ja kuuluu lukion opiskeluhooltoryhmään.

Kuraattori työskentelee perusopetuksen esioppilaiden ja oppilaiden sekä lukion opiskelijoiden kanssa Tuupalan koulukeskuksessa. Lisäksi hän työskentelee kyläkouluilla. Kuraattoripalvelut siirtyivät vuoden 2023 vuoden alusta hyvinvointialueen palveluksi.

3.3 Nuorisopsykologi

Nuorisopsykologin tehtävänä on tukea nuorten opiskelua, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä kokonaiskehitystä. Hänen työnkuvaansa lukiolla kuuluu opiskelijoiden oppimisvaikeuksien selvittäminen ja tukitoimien suunnittelu yhdessä opettajien, huoltajien ja opiskelijoiden kanssa. Nuorisopsykologi tarjoaa myös kasvuun, kehitykseen, psyykkiseen hyvinvointiin ja opiskeluun liittyviä tukikeskusteluja ja ohjausta opiskelijoille ja heidän huoltajilleen. Osana lukioyhteisön hyvinvoinnin tukemista nuorisopsykologi tarjoaa konsultaatiota opettajille sekä osallistuu opiskeluhuoltoryhmän toimintaan. Myös muu opiskelun pulmia ennaltaehkäisevä toiminta (esim. luokkakohtainen työskentely) kuuluu nuorisopsykologin työnkuvaan.

Nuorisopsykologi työskentelee lukiolaisten asioiden parissa Tuupalan koulukeskuksessa viikoittain. Hän kuuluu lukion koulukohtaiseen opiskeluhuoltoryhmään.

3.4 Psykiatrinen sairaanhoitaja (miekkari)

Nuorten mielenterveystyöntekijöiden työn tavoite on ehkäistä ja puuttua varhain lasten ja nuorten psyykkiseen oireiluun ja huolenaiheisiin sekä antaa huoltajille ja kouluille keinoja tukea oireilevia opiskelijoita. Työ tukee osaltaan kodin ja koulun kasvatustyötä.

Psykiatrisen sairaanhoitajan keskeiset tehtäväkokonaisuudet ovat yksilötyö opiskelijoiden kanssa, huoltajan kanssa tehtävä yhteistyö nuoren asioissa, opettajien ja opiskeluhuoltotyöryhmän konsultointi sekä opiskelijan ja perheiden tukemiseen liittyvä yhteistyö esim. perheneuvolan, lastensuojelun sekä lasten- ja nuorisopsykiatrian kanssa. Varsinainen työn kohderyhmä ovat oppilaat ja opiskelijat.

Työ tehdään pääsääntöisesti koulujen tiloissa, mutta tarpeen mukaan myös kotikäynneillä ja nuoreen liittyvissä yhteistyöverkostossa. Työn keskeiset periaatteet ovat varhainen huomaaminen ja tukeminen, nuoren osallisuus oman asiansa hoidossa ja verkostotyö asiakkaan asioissa.

Psykiatrinen sairaanhoitaja työskentelee Tuupalan koulukeskuksessa 2 - 3 päivänä viikossa. Nuori itse tai hänen huoltajansa voivat ottaa yhteyttä psykiatriseen sairaanhoitajaan eli miekkariin. Nuoren voivat ohjata työntekijälle myös opettaja, kouluterveydenhoitaja, nuorisopsykologi, kuraattori tai muu huolen huomannut nuorten kanssa työskentelevä lukion työntekijä.

Opiskelijalle on oikeus kuraattorin, psykologin ja psykiatrisen sairaanhoitajan yksilökohtaiseen tapaamiseen seitsemän työpäivän sisällä yhteydenotosta.

Psykiatrinen sairaanhoitaja kuuluu lukion koulukohtaiseen opiskeluhoitoryhmään.

3.5 Koulunuorisotyöntekijä

Koulunuorisotyöntekijän tehtävänä on kasvatuskumppanina toimiminen koulun arjessa, jossa menetelminä ovat luokkatilanteissa työskentely, pienryhmä- ja yksilöohjaus, nuorten ohjaustyö, ohjausryhmien ryhmäyttäminen, opiskeluhoollon kanssa tehtävä yhteistyö, luottamusopiskelijoiden, tutoreiden ja opiskelijakunnan sekä nuorisovaltuuston kanssa tehtävä yhteistyö. Nuorisotyöntekijä toimii keskustelijana, kuuntelijana ja tukena lukion arjessa ja opiskelijoiden vapaa-ajalla. Hän ottaa myös yhteyttä yksinäisiin ja ahdistuneisiin nuoriin, osallistuu verkostotyöhön sekä koulunuorisotyön suunnitelman- ja toteutusohjelman laadintaan. Hän pitää myös päihde-, tunnetaito- ja muita teematunteja.

Nuori voi keskustella asioistaan koulunuorisotyöntekijän tai muun sopivaksi katsomansa lukiolla työskentelevän henkilön kanssa.

Koulunuorisotyöntekijä kuuluu lukion koulukohtaiseen opiskeluhoitoryhmään.

3.6 Erityisopettaja

Erityisopettaja tukee lukiolaisia heidän opinnoissaan mm. esittelemällä erilaisia opiskelutapoja. Hän myös vastaa lukiolaisten luki-testauksesta.

Erityisopettaja kuuluu lukion koulukohtaiseen opiskeluhoitoryhmään.

Tyypillisimpiä syitä, joissa tarvitaan erityisopettajan tukea, ovat kehittymättömät opiskelutaidot, kypsyttömyys lukio-opintojen vaatimaan itsenäiseen työskentelyyn ja vastuuseen, ajanhallinta ja kalenterointi, elämänhallinta ja motivaatio-ongelmat sekä sosiaalinen sopeutumattomuus.

Tyypillisimmät oppimisvaikeuksien syyt puolestaan ovat luki-vaikeudet, ADHD (aistiyliherkkyydet, keskittymisen ja toiminnanohjauksen vaikeudet), autismin kirjo (entinen Asperger) sekä matematiikan oppimisvaikeudet.

3.7 Opinto-ohjaaja

Lukion opinto-ohjaajan tehtävänkuvaan kuuluu opiskelijoiden monipuolinen tukeminen heidän opinnoissaan sekä heidän ohjaamisensa muiden asiantuntijoiden luo.

Opinto-ohjaaja kuuluu lukion koulukohtaiseen opiskeluhoitoryhmään.

3.8 Rehtori

Lukion rehtori vastaa oppilaitoksen opiskeluhuollon toimivuudesta ja toimii koulukohtaisen opiskeluhoitoryhmän puheenjohtajana sekä sihteerinä. Hänen varahenkilönsä tässä tehtävässä on lukion opinto-ohjaaja.

3.9 Ryhmänohjaajat ja aineenopettajat

Jokaisen koulussa työskentelevän opettajan velvollisuus on seurata opiskelijoiden hyvinvointia ja ilmoittaa havaitsemistaan huolenaiheista lukion opiskeluhoitoryhmän jäsenelle.

Ryhmänohjaaja tapaa jokaisen ohjausryhmänsä opiskelijan kahden kesken vähintään kolme kertaa lukuvuodessa ja koko ryhmän vähintään kerran periodissa, joita on lukuvuoden aikana viisi. Ryhmänohjaaja on tarvittaessa yhteydessä myös ohjausryhmänsä huoltajiin.

Ryhmänohjaajat ja aineenopettajat voidaan tarvittaessa kutsua myös lukion opiskeluhoitoryhmän kokouksiin.

4. Yhteisöllinen opiskeluhoito ja sen toimintatavat

Kuhmon yhteislukiossa yhteisöllisyyttä tuetaan edistämällä opiskelijoiden ja huoltajien osallisuutta lukioyhteisön hyvinvoinnin kehittämisessä. Koulukohtaisessa opiskeluhoitoryhmässä käsitellään kouluterveyskyselyn tulokset, koulu-yhteisön hyvinvoinnin edistämiseen tähtäviä toimintamalleja ja muita ajankohtaisia asioita.

Ohjausryhmistä ja yhteisöstä keskustellaan esim. ilmapiirin, työrauhan, kiusaamisen, hyvinvoinnin, terveyden, terveystottumusten ja osallisuuden näkökulmista.

Lukion opiskelijakunnan hallituksella on edustajat lukion johtoryhmässä, koulukohtaisessa opiskeluhoitoryhmässä sekä kriisiryhmässä.

Opiskelijakuntatoiminnan tarkoituksena on edistää opiskelijoiden ja lukion yhteistoimintaa sekä antaa opiskelijoille mahdollisuus kehittää opiskeluun liittyviä asioita ja parantaa opiskelijoiden viihtyvyyttä lukiossa.

Opiskelijakunnalle valitaan lukuvuosittain opiskelijakunnan yleiskokouksessa hallitus, joka vastaa opiskelijakunnan toiminnan suunnittelusta ja toteuttamisesta. Opiskelijakunnalla on myös mahdollisuus vaikuttaa koulun opiskeluhoitosuunnitelmaan. Opiskelijakunnan toimintaa ohjaa yksi lukion opettajista. Kunkin lukuvuoden vastuuhenkilöt valitaan syyslukukauden alkupuolella ja opiskelijakunnan toimintasuunnitelma hyväksytään opettajainkokouksessa.

Opiskelijakunnan hallituksen lisäksi lukiossa valitaan joka vuosi tutoropiskelijat. He ovat toisen vuosikurssin opiskelijoita, jotka opastavat lukion aloittavia opiskeluun liittyvissä asioissa. Lisäksi he järjestävät erilaisia lukiolaisten arkea piristäviä tapahtumia ja osallistuvat lukion esittelyyn sekä oman paikkakunnan 9. luokkien oppilaille että naapurikunnissa. Tutortoiminnasta vastaava opettaja kouluttaa tutoropiskelijat tehtäväänsä.

Sekä opiskelijakunta- että tutortoiminnassa noudatetaan lukion toiminnalle asetettuja yleisiä kasvatustavoitteita.

4.1 Kuhmon yhteislukion opiskeluhooltoryhmän toimintatavat ja käytännöt

Kuhmon yhteislukiossa toimii oma monialainen opiskeluhooltoryhmä, jonka keskeinen tehtävä on yhteisöllisen opiskeluhooltotyön suunnittelu ja toteuttaminen. Ryhmä kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuussa, mutta tarpeen mukaan useamminkin. Ryhmän puheenjohtajana toimii rehtori. Opiskeluhooltoryhmän kokoonpano voi vaihdella käsiteltävistä asioista riippuen, mutta peruskokoonpanoon kuuluvat rehtorin lisäksi lukion opinto-ohjaaja, erityisopettaja, terveydenhoitaja, psykiatrinen sairaanhoitaja, nuorisopsykologi, koulunuorisotyöntekijä, kuraattori sekä kaksi opiskelijakunnan edustajaa. Ryhmään voidaan kutsua tarvittaessa muita asiantuntijoita sekä opiskelijoiden tai huoltajien edustajia. Opiskeluhooltoryhmän kokouksista tehdään pöytäkirja, jonka laatii ryhmän puheenjohtaja eli lukion rehtori.

Kuhmon yhteislukion yhteistyökumppaneita, joita ovat mm. KAKS, perheneuvola, sosiaalitoimi, vapaa-aikapalvelut ja seurakunta, voidaan pyytää tarvittaessa mukaan lukion kehittämistoimintaan.

9. luokan keväällä, yleensä toukokuussa, Kuhmon yhteislukion yhteishaussa 1. hakutoiveekseen nimenneet nuoret kutsutaan lukiolle tulevan lukuvuoden aloitukseen liittyen. Tällöin he saavat tietoa mm. koulun käytännöistä ja tulevasta lukujärjestyksistään. Lisäksi perusopetuksen ja lukion edustajat pitävät toukokuussa nivelpalaverin, jossa käydään läpi lukion aloittavien nuorten huoltajien suostumuksella olennaiset asiat kunkin lukioon hakeneen nuoren opiskelusta ja mahdollisista huomioon otettavista asioista.

Lukion aloittaville järjestetään lukuvuoden alussa ryhmäytymispäivä sekä hieman myöhemmin leikkimieliset nahkaiset, joissa heidät toivotetaan tervetulleiksi lukioon.

Lukiolaisten huoltajille järjestetään kaksi kotiväeniltaa syyslukukaudella: toinen lukion aloittaneiden huoltajille ja toinen lukion toisen ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoiden huoltajille. Huoltajat saavat tietoa nykylukion toiminnasta sekä opiskelijoiden jatko-opintomahdollisuuksista.

Lukio-opiskelun aikana lukion tunneilla vieraillee paikkakunnan työ- ja elinkeinoelämän edustajia, minkä lisäksi on muodostunut perinteeksi järjestää loka-marraskuun vaihteessa rekrymessut, joilla esitellään sekä työpaikkoja että opiskelumahdollisuuksia.

Lukion aikana opiskelijat tutustuvat lisäksi Kajaanin ja Oulun tarjoamiin jatko-opintomahdollisuuksiin. Odotettu tapahtuma on myös ns. yliopistoturnee, joka kestää kolme päivää ja jonka aikana tutustutaan eri kaupunkien opiskelumahdollisuuksiin.

Kaikki abiturientit ohjataan hakemaan viimeisen lukiovuoden keväällä yhteishaussa lukion jälkeiseen koulutukseen – joko korkeakouluihin tai ammatilliseen koulutukseen.

Syrjäytymistä pyritään ehkäisemään panostamalla syrjäytymisvaarassa olevien opiskelijoiden ohjaukseen. Tavanomaista enemmän tukea tarvitseville opiskelijoille järjestetään mm. erityisopetusta ja tarvittaessa he saavat lisäaikaa kokeissa. Jokaiselle opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma.

Kuhmon yhteislukiolle on laadittu turvallisuussuunnitelma, joka sisältää toimintaohjeet erilaisissa turvallisuuteen liittyvissä tilanteissa. Turvallisuuteen liittyviin dokumentteihin kuuluvat mm. kriisisuunnitelma ja kiusaamisen vastainen toimintamalli.

Poistumisharjoitukset tehdään säännöllisesti yhteistyössä palo- ja pelastustoimen kanssa. Koulukohtainen opiskeluhuoltoryhmä osallistuu koulun turvallisuuteen liittyvien suunnitelmien päivittämiseen ja laadintaan. Yhteistyötä tehdään myös työsuojeluorganisaation kanssa.

Lukio tekee yhteistyötä opiskeluhuoltoryhmään kuuluvien tahojen kanssa siten, että he vierailevat oppitunneilla eri teemoihin liittyen. Lisäksi koulunuorisotyöntekijä järjestää lukiolaisille kahvihetkiä.

Järjestyssäännöillä edistetään lukion sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä lukioyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Järjestyssäännöt päivitetään määräajoin ja kaikkien koulu-yhteisön jäsenten velvollisuutena on noudattaa niitä.

Poissaolot kirjataan päivittäin sähköiseen järjestelmään (Wilma). Ryhmänohjaaja vastaa poissaolojen seurannasta yhteistyössä aineenopettajien kanssa. Lukiolla on käytössä malli, joka ohjeistaa opiskelijoiden poissaoloihin puuttumiseen. Opiskelijan poissaolon jatkuessa yli kolme päivää ryhmänohjaaja ottaa yhteyttä alaikäisen kotiin, mikäli kotoa ei ole tullut ilmoitusta poissaolon syystä.

Opiskelijoiden terveydenhoito, tapaturmien ehkäiseminen, ensiapu ja hoitoon ohjaaminen järjestetään kouluterveydenhuollon ja turvallisuusohjeiden mukaisesti. Sairausten hoitoon tarvittavasta tuesta ja seurannasta sovitaan tapauskohtaisesti lukion, kodin ja hoitoon osallistuvien tahojen kanssa.

Tupakointi sekä tupakkatuotteiden ja päihdyttävien aineiden tuominen ja käyttäminen lukiossa ja lukion käyttämien tilojen alueilla on kielletty. Opiskelijoita ohjataan terveelliseen elämäntapaan eri

oppiaineiden opetuksen yhteydessä. Ohjaustyössä koulua tukevat mm. kaupungin vapaa-aikapalvelut, seurakunta ja harrastusten järjestäjät.

Koulukuljetukset hoidetaan perusopetusasetuksen mukaisesti. Mikäli perusopetuksen kyydeissä on tilaa, lukiolaiset voivat kulkea koulumatkat peruskoulun kuljetuksissa.

Lukio ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulumatkalla ja koulupäivän aikana tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta ao. opiskelijoiden huoltajille.

Koulukuljetuksen aikana opiskelijoiden tulee noudattaa kuljettajan antamia ohjeita.

4.2. Kuhmon yhteislukion toimintamalli opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Lukion käyttämä toimintamalli opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä on tämän suunnitelman liitteenä.

4.3. Kuhmon yhteislukion toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Äkillisissä kriiseissä sekä uhka- ja vaaratilanteissa tukeudutaan kaupungin valmiussuunnitelmaan. Koulujen turvallisuussuunnitelmiin on koottu ohjeet kriisi-, uhka- ja vaaratilanteita varten. Kriisisuunnitelma laaditaan yhteistyössä viranomaisten kanssa ja otetaan huomioon muut uhka- ja vaaratilanteita sekä kriisitilanteita koskevat suunnitelmat ja ohjeistukset. Turvallisuussuunnitelmia päivitetään vuosittain ja henkilökunnan on velvollisuus tutustua niihin.

5. Yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestäminen Kuhmon yhteislukiassa

Yksittäisen opiskelijan taikka opiskelijaryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhuollon palvelujen järjestämiseen liittyvien asioiden käsittelemistä varten kootaan tapauskohtaisesti monialainen asiantuntijaryhmä.

Tuen tarpeen selvittämiseksi asiantuntijaryhmän kokooa se opetushenkilöstön tai opiskeluhuollonpalveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön.

Opiskelijalta tai hänen huoltajaltaan pyydetään suostumus ryhmän asiantuntijoiden nimeämiseen. Kirjallisella suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia opiskeluhuollon yhteistyötahoja tai opiskelijan läheisiä.

Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä itsenäisesti opiskeluhoillon palveluja.

Kuhmon yhteislukiossa on opiskeluhoitokertomuslomake, johon opetushenkilöstöön kuuluva ryhmän jäsen kirjaa yksilökohtaisen opiskeluhoillon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi lain edellyttämät tiedot. Opiskeluhoitokertomukset säilytetään lukion holvissa. Kuraattori, kouluterveydenhoitaja, nuorisopsykologi ja psykiatrinen sairaanhoitaja laativat omat rekisterinsä lain edellyttämällä tavalla.

Opiskeluhoitotryhmällä on oikeus saada opiskelijan tietoja käyttöönsä, jos se on opiskelijan opetuksen järjestämisen kannalta välttämätöntä. Tietojen käsittelyssä otetaan huomioon se, mitä laki määrää salassapidosta ja tietojen siirrosta.

5.1 Opiskeluterveydenhuolto

Lukioiden ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden sekä korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain (695/2019) 2 §:ssä tarkoitettujen opiskelijoiden opiskeluterveydenhuoltoon sisältyy

- 1) oppilaitoksen opiskeluympäristön terveellisyys ja turvallisuuden sekä opiskeluympäristön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta kolmen vuoden välein,
- 2) opiskelijoiden terveyden ja hyvinvoinnin sekä opiskelukyvyn seuraaminen ja edistäminen, johon sisältyvät lukion ja ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoille kaksi määräaikaista terveystarkastusta ja kaikille opiskelijoille terveystarkastuksen yksilöllisen tarpeen mukaisesta,
- 3) perusterveydenhuollon terveyden- ja sairaanhoitopalvelu mukaan lukien mielenterveys- ja päihdetyö, seksuaaliterveyden edistäminen ja suun terveydenhuolto,
- 4) opiskelijan erityisen tuen tai tutkimusten varhainen tunnistaminen, opiskelijan tukeminen ja tarvittaessa jatkotutkimuksiin tai -hoitoon ohjaaminen ja psykoterapiaan ohjaamisen edellyttämä hoito ja lausunto.

Terveyskasvatuksella pyritään siihen, että nuoret ymmärtäisivät vastuunsa omasta terveydestään. Terveyskasvatuksen sisältöalueita ovat liikunta- ja ravitsemusneuvonta, tupakoinnin ja päihteidenkäytön ehkäisy, murrosiän kehitys sekä ihmissuhde- ja sukupuolikasvatus. Lisäksi opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on ammatinvalintaan liittyvien riskitekijöiden kartoittaminen.

Alaikäisten opiskelijoiden ollessa kyseessä huoltajien suostumuksella hyödynnetään tarvittaessa moniammatillista yhteistyötä niiltä osin kuin se on välttämätöntä opiskelijan hoidon ja tuen järjestämisen kannalta.

Opiskelijalla on mahdollisuus päästä terveydenhoitajan vastaanotolle sekä ennalta sovittuina aikoina että ilman ajanvarausta. Terveydenhoitajan vastaanottoajoista tiedotetaan opiskelijoille ja huoltajille opinto-oppaassa sekä tarvittaessa myös Wilmassa.

Koulupäivän aikana sattuvat tapaturmat ja kiireellistä hoitoa vaativat tapaukset (esim. sairaskohtaukset) pyritään hoitamaan välittömästi. Yhteyttä voi tarvittaessa myös ottaa joko hätänumeroon 112 tai Kuhmon terveysaseman päivystyspoliklinikalle.

Opiskeluterveydenhuoltoon ja koululääkäritoimintaan ei kuulu varsinaisesti sairaudenhoito, paitsi ensiapu koulupäivän aikana sattuvissa tapaturmissa ja ensihoito-ohjeet sairastuneille.

Opiskelijoiden sairaanhoidolliset asiat hoidetaan kunnan terveysasemalla, jonne huoltajat tai opiskelijat varaavat ajan. Jos opiskelija sairastuu kesken koulupäivän, alaikäisten opiskelijoiden huoltajiin otetaan yhteyttä.

5.1.1 Erityisruokavaliot

Opiskelijoiden erityisruokavaliotiedot toimitetaan Tuupalan koulukeskuksen keittiölle. Huoltajat tai opiskelijat itse päivittävät erityisruokavaliion tietoja tarvittaessa.

5.1.2 Lääkitys koulupäivän aikana

Tyypillinen pidempiaikaisempi lääkitystarve opiskelijoilla on diabetekseen liittyvä lääkitys. Myös ensiapuun tarkoitettut lääkitykset esimerkiksi vaikeasti allergisilla, astmaatikoilla tai epileptikoilla voivat vaatia toimenpiteitä koulupäivän aikana. Lukion opiskelijat huolehtivat itse lääkityksestään, mutta mikäli huoltajat tai lääkitystä tarvitsevat opiskelijat antavat luvan, lukion henkilöstölle tiedotetaan opiskelijoiden sairauksista ja mahdollisista toimenpiteistä hätätilanteiden varalta.

6. Yhteistyö opiskelijan haasteita ratkaistaessa

Opiskelijalla on oikeus saada lukion työpäivinä opetussuunnitelman mukaista opetusta, opinto-ohjausta sekä riittävää oppimisen ja opiskelun tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Opiskelijaa autetaan opiskeluun liittyvissä vaikeuksissa eri tukimuodoin. Tukimuoto määräytyy yksilöllisesti vaikeuksien laadun ja laajuuden mukaan. Keskeistä on tuen tarpeen varhainen tunnistaminen, tukitoimien aloittaminen ja yhteistyö huoltajien kanssa. Jokaiselle lukion opiskelijalle laaditaan

opintosuunnitelma ja tarvittaessa erityisen tuen suunnitelma. Tukimuotoihin kuuluvat mm. tukiopetus, erityisopetus ja pidennetty aika tunneilla tehtävien sekä kokeiden suorittamisessa. Opiskelijaa voivat tukea aineenopettajien lisäksi mm. erityisopettaja, nuorisopsykologi sekä ryhmänohjaaja ja opinto-ohjaaja.

7. Opiskeluhuollon tuki kurinpitorangeistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Opiskelijalle, jolle on määrätty kurinpitorangeistus tai jolta opetus on evätty jäljellä olevan työpäivän ajaksi, järjestetään tarvittava opiskeluhuolto. Erotetulle opiskelijalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan.

8. Yhteistyö lukion ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kuten nuorisotoimen, lastensuojelun, erikoissairaanhoidon ja poliisin kanssa

Kuhmon yhteislukio tekee yhteistyötä paikallisten ja kainuulaisten toimijoiden kanssa. Yhteistyötahoja kutsutaan tarvittaessa koulukohtaiseen opiskeluhuoltoryhmään sekä muihin lukion teematapahtumiin ja oppitunneille.

9. Opiskeluhuollon yhteistyön järjestäminen Kuhmossa oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Opiskeluhuoltoa suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan yhteistyössä opiskelijoiden ja huoltajien kanssa. Opiskeluhuollon järjestämiseen liittyvistä menettelytavoista kerrotaan Wilman kautta, kotiväenilloissa, lukion nettisivuilla ja yhteistyötahojen kanssa käytävissä kokouksissa. Opiskelijoille kerrotaan tukipalveluista tiedotustilaisuuksissa, ryhmänohjaajan tunneilla sekä opinto-oppaassa, joka löytyy myös lukion www-sivuilta.

10. Opiskeluhuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen Kuhmossa

Kuhmon kaupungin opiskeluhuollon ohjausryhmä vastaa opiskeluhuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista.

Koulujen opiskeluhuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaa koulukohtainen opiskeluhuoltoryhmä. Vastuu ryhmien toiminnasta on vastuhenkilöillä, jotka kokoavat toiminnasta palautetta oppilailta, opiskelijoilta, opettajilta, huoltajilta sekä opiskeluhuollon eri toimijoilta. Opiskeluhuollon toimintaa arvioidaan ohjausryhmässä lukuvuoden päättyessä. Keskeisistä tuloksista tiedotetaan oppilaille, opiskelijoille huoltajille ja

yhteistyötahoille. Opetuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen opiskeluhoitopalveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa opiskeluhoollon kokonaisuuden omavalvonnann toteutumisesta.